

Uvod

Službenosti su tradicionalno, jop od rimskof prava, podeljene prema ličnosti titulara na stvarne I lične. Lične službenosti su pravo ploduživanja (ususductus), pravo upotrebe (usus) i pravo stanovanja (habitatio).

Ploduživanje se još od Justinijanovoh prava tretira kao lična službenost, ali je zbog svojih osobenosti u Justinijanovim Digestama regulisano posebno.

Lične službenosti su kontituisane u korist titulara – personaliter i vezane neposredno za njega, tako da traju najduže do njegove smrti. Stvarne službenosti su konstituisane u korist povlasnog dobra – realiter i traju dok i potreba povlasnog dobra. Stvarne službenosti su, za razliku od ličnih, akcesorna prava. Načela službenosti su opšte karakteristike koje, načelno, važe i za stvarne i za lične službenosti.

LIČNE SLUŽBENOSTI

1. POJAM I KARAKTELISTIKE LIČNIH SLUŽBENOSTI

-Lične službenosti su stvarna prava koja ovlašćuju titulare na korišćenje tuđe stvari, bez prava na raspolaganje i zahvatanje supstance poslužnog dobra. Konstituisanjem lične službenosti dekomponuje (rašćlanjava) se svojina, tako što se svojinska ovlašćenja držanja i korišćenja prenose na titulara službenosti, a vlasnik ostaje samo ovlašćenje raspolaganja ograničenom svojinom. Zajedničke karakteristike ličnih službenosti su: ograničenost trajanja, samostalnost i neprenosivost.

-Ograničenost trajanja ličnih službenosti je posledina njogove funkcije da koriste određenom subjektu – uživaocu i gube smisao prestankom njegovog subjektiviteta. Lična službenost u korist fizičkih lica traje najduže doživotno. Čak i kada je oročena, ona prestaje smrću uživaoca ako smrt nastupi pre proteka roka. Izuzetno, trajanje ličnih službenosti može biti vezano za pravni subjektivitet vlasnika poslužnog dobra ili određenog trećeg lica. Zato se još u rimskom pravu ploduživanje pravnog lica bilo vremenski oročeno na 100 godina.

-Samostalnost. Vlasnik poslužnog dobra i titular lične službenosti imaju dva samostalna i nezavisna stvarna prava koja postoje uporedo i garantuju im stvarno-pravnu vlast na istoj stvari. U slučaju da se svojina bez ograničenja prenese na treće lice, vlasnik i uživatelj imaju pravo na deo prodajne cene srazmerno vrednosti njihovih prava.

-Neprenosivost. Lične službenosti se ne mogu preneti sa uživaoca na drugi subjekat, ni pravnim poslom inter vivos (neotuđivost ploduživanja) niti npravnim poslom mortis causa (nenasledivost ploduživanja). U nemačkom pravu je „probijeno“ načelo neprenosivosti ploduživanja kod pravnih lica. Osnovna pravna posledica neprenosivosti je da promena u ličnosti uživaoca nije moguća, a smrću ploduživaoca (cedenta) prestaje i pravo vršioca (cesionara).

2. Subjekti ličnih službenosti

-Titulari ploduživanja u upotrebe mogu biti svi pravni subjekti, tj. kako fizička tako i pravna lica. Subjekt (titular, imalac) ploduživanja naziva se ploduživalac (uzufruktuar). Titular službenosti upotrebe naziva se uzuar ili upotrebilac, a titular službenosti stanovanja habitant. Kao opšti naziv za označavanje titulara svih ličnih službenosti koristimo termin „uživaoci“. Vlasnik poslužnog dobra naziva se i titular gole svojine (dominus proprietatis). Konstituisanjem ličnih službenosti nastaje građanskopravni odnos između titulara službenosti i vlasnika stvari (unutrašnji odnos) kao i između titulara i trećih lica (spoljašnji odnos) povodom objekta ploduživanja. Unutrašnji odnos može biti dvostran – između uživaoca i vlasnika poslužnog dobra ili trostran – između uživaoca, prenosioca koji nije vlasnik i vlasnika.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com